

Det og Alt skulde blive saaledes, som Thinget kunde ønske. Den var til første Behandling den 25de Februar, altsaa lige med Slutningen af Sæssionen. Det var altsaa ikke at tænke paa at faae noget Udvalg nedsat, og de forskjellige Endringsforslag, som vare stillede af flere Folkethingsmænd, bleve deels tagne tilbage, deels ubstemte, ikke fordi Thingets Fleertal havde Noget at indvende mod disse Endringer, men fordi det frygtede for, at Loven ikke vilde udkomme, hvis der blev vedtaget Endringer, som gjorde det nødvendigt at bringe den tilbage i Landstinget, hvor der da atter kunde reise sig en saadan Debat, at det kunde blive vanskeligt at faae den endelig vedtagen. Men ogsaa her hævdede sig kraftige Stemmer for Studsmaalets Affkæffelse, og jeg tør maaffee i saa Henseende i Særbeleshed henvise til de Foredrag, der bleve holdte af de ærede Rigsdagsmænd for Svendborg Amts Ste Valgfreds (S. A. Hansen) og Holbæk Amts 2den Valgfreds (Tscherning); navnlig var den sidste ærede Rigsdagsmand ligesaa afgjort stemt for Studsmaalets fuldstændige Affkæffelse, som jeg dengang var, og som jeg nu i dette Dieblik er. Jeg troer derfor at turde paastaae, at dersom Loven var indkommen under mindre uheldige Omstændigheder og navnlig indkommen tidligere i Sæssionen, saa vilde allerede dengang, som Stemningen var i Folkethinget, Studsmaalsbøger være blevne affkæffede, og, som Stemningen var i Landstinget, tvivler jeg ikke om, at ogsaa det vilde være gaaet ind paa en saadan Endring i Loven, naar den var vedtagen her. Blandt dem, som dengang havde Sæde i Folkethinget, var ogsaa den høitærede nuværende Justitsminister. Han udtalte sig i det Mindste ikke imod Studsmaalets Affkæffelse, og jeg har derfor det Haab, at han heller ikke vil gjøre det idag, skjøndt jeg ikke har anseet det for rigtigt, forinden den offentlige Forhandling privat at forhøre mig om hans Mening. Derimod har jeg forhørt mig om mange Andres Mening. Jeg troer mig saaledes berettiget til at erklære, at der hos Kjøbenhavns Politier er en afgjort Stemning for Studsmaalsbøgers

Affkæffelse. Jeg tvivler ikke om — skjøndt jeg veed det ikke — at Stemningen i Kjøbenhavns Kriminal- og Politivet nu ligesom for 10 Aar siden er for Studsmaalsbøgers Affkæffelse. Flere Præster har jeg henvendt mig til, og jeg har hørt, at deres Stemning gaar i samme Retning. Ogsaa i Kjøbenhavns Fattigvæsen synes der en hyppig sørgelig Velisshed til at iagttage Virkningerne af Studsmaalsbøgerne i Almindelighed og af de mindre gode Studsmaalspaategninger i Særbeleshed. Ogsaa der er Stemningen for Studsmaalsbøgers Affkæffelse. Og endelig har jeg henvendt mig til navnlig een af Kjøbenhavns Fæstemand, der jo vel ogsaa have en Erfaring i saa Henseende, hvis Betydning jeg mener maa ansees for ikke ringe. Jeg maa i den Anledning tillade mig at minde det høitærede Thing om, at der her i Kjøbenhavn er 3 Fæstemand. Atter idag har jeg været hos den ene af disse, og jeg tør maaffee ved nogle Tal paavise, at det ikke er Faa, om hvis Skjæbne dette Lovudkast gjælder. Jeg anseer det for overflødig, ja jeg vilde igrunden ansee det for usømmeligt, hvis jeg her mindede om, at alle vi, som sidde her, ere Huusbønder og saaledes ikke umiddelbart repræsentere Thyndeklassen, jeg vilde ansee det for usømmeligt videre at minde derom, fordi jeg er overbevist om, at om vi ogsaa ere Huusbønder Alle, saa ville vi dog i dette Dieblik og ellers, naar Sagen maatte komme frem, vide at godtgjøre, at vi ere Thyndets lovlige Repræsentanter ligesaa fuldt som Huusbøndens. Det er, som sagt, et ikke ringe Antal Individier, hvorom det her gjælder. Jeg har idag gjen-nemgaaet den ene Fæstemands Protokol — og jeg skal tillade mig atter at minde om, at der foruden ham findes 2 andre Fæstemand her i Kjøbenhavn, og at Kjøbenhavn endda kun er en enkelt Kommune — og deri seet efter for de 11 sidste Aar. I de 3 første Aar (1852—54) er der hos ham aarligt i Gjennemsnit bortfæstet 2,599 Thynder, i de 3 følgende Aar (1855—57) aarligt 2,536, i de næste 3 Aar (1858—60) i Gjennemsnit aarlig 3,051. De see altsaa, hvorledes Tallet stiger, hvilket imidlertid